

Mihez értsen egy szakértő?

Az ellátórendszer átalakítása és az intézmények gazdasági társasággá alakulása új kihívások elé állítja az egészségügyi ellátórendszer szereplőit, legyen szó szakrendelőről vagy megyei kórházakról – véli Horváth Gyula, a CT-EcoSTAT gazdasági informatikai rendszert fejlesztő CompuTREND 2000 Kft. ügyvezető igazgatója. A cég a gazdasági társasági környezetben is kitűnően használható rendszerével nemcsak rendszerszállítóként, hanem a rendszer alkalmazását segítő szaktanácsadóként is támogatja az átalakulást – írja a járóbeteg szakellátásra fókuszáló szakcikkében az ügyvezető igazgató.

A kórházakkal még a rendszerváltás előtt, 1985-ben kezdtünk el foglalkozni. Még az akkori KÖJÁL-nak kezdtünk el informatikai rendszert fejleszteni, és e tevékenységen keresztül kerültünk az Országos Kardiológiai Intézetbe, majd a László Kórházba és az István Kórházba. A kilencvenes évek közepén – éppen kórházi jelenlétünknek köszönhetően – kezdtük el az együttműködést a járóbeteg szakellátó intézményekkel. Történt, hogy a Jahn Ferenc (Dél-Pesti) Kórházból több vezető is átkerült az akkor a kórházból kiválasztással megalakuló pestszentlőrinci szakorvosi rendelőintézetbe. Ők a kórházban a mi DOS-alapú CTGAZD gazdasági rendszerünket használták, és amikor a szakrendelő önálló gazdasági szervezetét hozták létre, megkerestek bennünket.

Akkoriban a szakrendelőkben az esetek többségében a gazdasági informatika szempontjából még teljesen „szűz területnek” számítottak, ezért mi nagy örömmel tettünk eleget a megítélt felkérésnek. Akik a Jahn Ferenc Kórházban megszokták, hogy integrált gazdasági rendszer segíti munkájukat, igényt tartottak a gyors és pontos információszolgáltatásra. Ennél jobb ajánlólevélre nem is volt szükségünk.

Fejlődéstörténet

Ószintén meg kell vallanom, hogy egy kórház integrált gazdasági rendszere és

egy szakrendelői gazdasági rendszer között – az alaptevékenységek tekintetében – nem sok különbség tapasztalható. A pénzügyi és könyvelési rendszerben nincsen eltérés, az egyetlen különbség a kontrolling rendszerben található. Ennek triviális oka, hogy a kórházak fekvőbeteg és járóbeteg, míg a járóbeteg szakellátók kizárólag járóbeteg ellátási finanszírozást kapnak. Különbséget jelent az eltérő tételszám, de könnyen belátható, hogy egy integrált informatikai rendszer működése szempontjából pedig lényegtelen, hogy 10 ezer vagy 50 ezer könyvelési tétel kell feldolgozni.

A szakrendelők gazdasági folyamatait – elsősorban méretükből adódóan – szükség esetén egyszerűbb eszközökkel is át lehet látni. Talán ennek köszönhető, hogy elsősorban a nagyobb szakrendelők – fővárosi intézmények, illetve érdi, tiszaujvárosi, mezőkövesdi, szegedi és fővárosi szakrendelők – tartoznak partnereink közé. A kisebb járóbeteg szakellátó helyen sokkal nehezebben vezetnek be gazdasági informatikai rendszert, hiszen más eszközökkel bizonyos mértékig meg tudják oldani a gazdasági adatok összegyűjtését és kezelését. Az elmúlt években úgy látjuk, hogy a szakrendelők részéről megnőtt az igény a megfelelő informatikai megoldás alkalmazására, és eddig húsz szakrendelő gondolta úgy, hogy a gazdasági folyamatok menedzseléséhez integrált rendszerünket veszi igénybe.

Kisszervezeti megoldások

A magyar egészségügy átalakításának folyamatában öröndetes tény, hogy a járóbeteg szakellátás – legalábbis a programok szintjén – a preferált területek közé tartozik. Ezért döntöttünk úgy, hogy a HEFOP 4.4. pályázatokban jelenleg futó rendszertelepítéseinkekkel párhuzamosan a járóbeteg szakellátás területére új megoldást dolgozunk ki.

Vannak tapasztalataim az elmúlt időszakból. A közelmúltban meglátogattam egy kisvárosi rendelőintézetének gazdasági hivatalát, amelyet az intézet udvarában, egy málladozó épületben

két szűk, kis irodában találtam meg három szakemberrel: a gazdasági igazgatóval és két munkatársával. Mivel minden gazdasági kérdést ők intéznek, nincsenek egymás közötti kommunikációs problémák, a gazdasági hivatal hatékonysága azonban jelentős mértékben fejleszthető lenne. Ezért találtuk ki a CT-EcoSTAT kisszervezeti megoldását. Ez egy olyan integrált gazdasági informatikai rendszer, amelyben a szakrendelők számára szükséges funkcionalitást a korábbiaknál kedvezőbb feltételek mellett tudjuk nyújtani. Szeretném kiemelni, hogy megoldásunk nem a szükséges funkcionalitás, hanem a bekerülési költség oldaláról jelent kompromisszumot.

A legfeljebb tíz munkaállomásra szóló licenc mellé nagy teljesítményű, de ingyenesen használatba vehető adatbázis-kezelő szoftver alkalmazható, és elegendő egy kisebb kapacitású szerver beszerzése is. A kis- és közepes rendelőintézetek igényeit maximálisan lefedő CT-EcoSTAT részét képezik a különböző kulcsmodulok, így a főkönyvi, pénzügyi, tárgyi eszköz nyilvántartási, anyagnyilvántartási és kötelezettségvállalási programok, nem tartalmazza viszont azokat a speciális funkciókat, amelyeket elsősorban kórházi partnereink számára fontosak.

Egy integrált informatikai rendszer legnagyobb előnye, legyen szó gazdasági vagy egyéb alkalmazásokról, hogy csak egyszer kell rögzíteni az adatot, és ezzel ki lehet küszöbölni az adategyezteséssel járó többletmunkát, és minimalizálni az adatrögzítés tévedési lehetőségét.

A kis létszámú gazdasági hivatalokban pontosan abban rejlik egy integrált informatikai rendszer előnye, hogy ugyanazt a gazdasági eseményt nem kell többször kézbe venni. Például, egy egyszerű tárgyi eszköz beszerzést követően nem kell bevételezni a tárgyi eszköz nyilvántartó programban, majd a számlát rögzíteni a pénzügyi rendszerben, végül az adatokat harmadszor is rögzíteni a főkönyvi rendszerben. Tudjuk, hogy ahányszor rögzítünk egy adatot, mindig fennáll a tévedés lehetősége. Ezért a három kü-

lőnböző programban történő adatrögzítéshez még további plusz munkaként kapcsolódik a folyamatos egyeztetés. A CT-EcoSTAT alkalmazásával, akkor is, ha csupán kevés szakember dolgozik a gazdasági hivatalban, sokkal könnyebbé és átláthatóbbá válik tevékenységük és koncentrálhatnak a vezetés megfelelő adatokkal történő kiszolgálására.

Változáskövetés

Partnereink felé felelősséggel tartozunk az összes eddig megtörtént és a jövőben várható változás megfelelő követésében. Ennek köszönhető, hogy intézményi partnereinknél a vizitdíj beszédése és dokumentálása nem okozott gondot, mert rendszerünk február 15-től készen állt a vizitdíj beszédéssel kapcsolatos többlet nyilvántartási terhek kezelésére, elsősorban a nagy forgalmú ellátóhelyek, főként a szakrendelők helyzetének megkönnyítésére. (Nem mellékesen, ezt a modult ingyenesen bocsátottuk partnereink rendelkezésére.) Közel kétszáz intézményi partnerünk szigorúan megköveteli a változások minél gyorsabb követését, és integrált rendszerünkbe történő beemelését, legyen szó bármilyen bonyolult adminisztrálható, akár a hatóságoktól az utolsó pillanat után érkező változásokról.

Outsourcing

Amikor az integrált gazdasági rendszer iránti igény adott, de fontos, hogy a pontos nyilvántartáshoz költséghatékonyság is kapcsolódjon, akkor lép be a gazdasági társaságok könyvelésében bizonyított kiváló partnerünk a Balance Kft., amely egyre több, közhasznú társasággá vagy más gazdasági társasággá alakult budapesti rendelőintézetnek végez bérkönyvelést. Kialakítottunk egy olyan együttműködést, amelyben a Balance munkatársai a saját telephelyükön, a mi rendszerünkben könyvelnek, de az adatok a rendelőintézetekben található szervereken tárolódnak el. Az együttműködés eredményeként az adatok az egyes rendelőintézetekben is hozzáférhetőek, illetve bizonyos funkciókat a rendelőintézet is elvégezhet, amennyiben ezt igényli a vezetés. Ehhez a megoldáshoz természetesen nincs szükség semmilyen különleges technológiára, az adatokhoz való magas biztonságú, ellenőrzött

hozzáférés egy egyszerű ADSL-vonalon megteremthető.

Intézményi átalakulások

A járóbeteg szakellátó intézmények átalakulása több mint két éve folyamatosan zajlik. Első költségvetési szervezetből közhasznú társasággá átalakuló partnerünk a XI. kerületi rendelőintézet volt. A feladat kihívásokkal teli, de becsülettel megvalósítható volt: a CT-EcoSTAT rugalmasságából adódóan elsősorban a rendszert kellett megfelelően átparaméterezni és csak kevés fejlesztést kellett a rendszeren végrehajtani. Azóta is több partnerünknel végeztük el az átalakulást, így munkatársaink nagy gyakorlatra tettek szert a költségvetési intézmények átalakulásának gazdasági leképezésében, és jelentős segítséget tudnak nyújtani azoknak a költségvetési intézményeknek, amelyek az ennek a formának megfelelő könyvelést jól ismerik, de a gazdasági társasággá való átalakulás folyamatában számtalan kérdésbe futnak bele, amelyek korábbi gyakorlatukban nem léteztek.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy az átalakulás törvényi szabályozása nem egyértelmű. Kis túlzással azt mondhatjuk, hogy ahány intézmény, annyiféleképpen lehet elvégezni a gazdasági társasággá történő átalakulást. Köszönhető ez annak, hogy a magyar törvényekben, rendeletekben sok a nem egyértelmű szabályozás, sokszor egymásnak ellentmondó rendelkezések is találhatóak. Az elvárások szerint a törvények alkalmazóinak – intézményi partnereinknek – a törvényi előírásoknak meg kell felelniük, ami ilyen körülmények között nem könnyű feladat egyik fél számára sem.

Szakértelem az átalakításban

Azt szoktam mondani, hogy a szakértő nem különleges ember, csak abban különbözik a zöldfülűtől, hogy nagyon sok helyen megfordult, és az ott szerzett tapasztalatokból le tudja szűrni, hogy egy új helyen mi a megoldás. Most éppen egy igazi kihívást jelentő, komoly szakértelmet igénylő feladaton dolgozunk. Számtalan intézménynél segítettünk a gazdasági társasággá történő átalakulásban, ezért várjuk izgatottan, hogy közreműködünk az egy nagyságrenddel nagyobb szombathelyi Markusovszky Kórház részvénytársasággá történő átalakításában.

Az intézmény kiváló könyvvizsgálójával naponta többször konzultálunk, folyamatosan egyeztetünk, hogy lehetőség szerint az összes törvényi szabályozást betartva, és a hiányzó szabályok helyét befoltozva tudjunk létrehozni egy olyan rendszert, amely az ország egyik legnagyobb fekvőbeteg ellátó intézménye számára is megfelel.

2007 januárja óta, ha egy költségvetési szerv gazdasági társasággá alakul, a tulajdonos önkormányzat használatba adhatja az eszközöket, és a gazdasági társaságban a költségvetési szerv nyilvántartásai szerinti nettó értéken kell nyilvántartásba venni azokat. Ez az érték lesz az eszköz új bruttó értéke. Azonban hatályos számviteli törvény szerint nulla bruttó értékű eszköz nem létezik. Mi a teendő tehát a teljesen amortizált eszközökkel?

A kérdésre cikkem írásakor, 2007. szeptember 21-én még nem tudok válaszolni, de az október elsejéig hátralévő tíz napban a hozzáértő szakemberek ki kell, hogy találják (és ki is fogják találni) a megoldást. Legyen szó kis, közepes vagy mamutintézményről, hasonló problémák tucatjaival kell szembesülnünk. Hangozzék ez bármilyen szokatlanul, ennek mi örülünk, hiszen tanácsadóink így meglehetősen nagy tapasztalatra tettek szert a gazdasági társasággá történő átalakulás pénzügyi, számviteli és egyéb jogi buktatóival kapcsolatban. Ám a tanulási folyamatnak – mi tudjuk – soha nincs vége.

Termék vagy megoldás?

A CompuTREND alapítása óta hiszünk abban, hogy nem csak egy programot, egy integrált informatikai rendszert fejlesztünk és értékesítünk, hanem ennél sokkal fontosabb, hogy a folyamatos kapcsolattartás révén a megfelelő gazdálkodási gyakorlat megvalósításában is támogatjuk partnereinket. A haszon ilyen értelemben kettős: partnereink azon szakmai ismereteink birtokába jutnak, amelyeket mi számtalan intézményben felhalmoztunk, mi pedig folyamatosan újabb és újabb megoldandó problémával szembesülünk, amelyek megnyugtató rendezése mind informatikai rendszerünknek, mind tanácsadóink munkájának, tevékenységük színvonalának javára válik.

HORVÁTH GYULA

ügyvezető igazgató, CompuTREND 2000 Kft.